

Wojciech Stawiszyński

Polska bibliografia antyku chrześcijańskiego 2021 Z uzupełnieniami za rok 2020

Działy tematyczne

1. Prace zbiorowe (antologie tekstów i opracowania)
2. Bibliografie i problemy metodologiczne
3. Prace ogólne, historie literatury
4. Historia wspólnot, instytucji, okresów historycznych, regionów
5. Historia doktryn (teologia i filozofia)
6. Liturgia
7. Hagiografia, monastycyzm i historia duchowości
8. Archeologia i historia sztuki
9. Biblia
 - 9.1. Apokryfy
 - 9.2. Gnostycyzm
10. Patrystyka i średniowiecze (łacińskie i bizantyńskie)
 - 10.1. Przekłady
 - 10.2. Opracowania
11. Autorzy
12. Recenzje, omówienia
13. Sprawozdania
14. Wybrane publikacje z zakresu kultury klasycznej
 - 14.1. Przekłady
 - 14.2. Opracowania

1. Prace zbiorowe (antologie tekstów i opracowania)

- Biblia w przekładach i komentarzach*, red. K. Morta, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski, 2019.
- „Corona Mystica”, *Pascha – Pięćdziesiątnica. Balaj, Efrek Syryjski, Jakub z Batna, Roman Melodos*, tł. J. Kania, Kraków: Wyd. Serafin, 2021.
- „Corona Mystica”, *Narodzenie Boga. Efrek Syryjski, Izaak z Antiochii, Jakub z Batna, Roman Melodos*, tł. J. Kania, Kraków: Wyd. Serafin, 2021.
- „Corona Mystica”, *Wielki Post – Nawrócenie. Święte tajemnice według ojców Kościoła. Efrek Syryjski, Izaak z Antiochii, Jan Mandakuni, Rabulas z Edessy, Roman Melodos*, wyd. 2, tł. J. Kania, Kraków: Wyd. Serafin, 2021.
- „Corona Mystica”, *Wielki Post – Walka z Szatanem. Balaj, Efrek Syryjski, Izaak z Antiochii, Jakub z Batna, Jan Mandakuni, Roman Melodos*, tł. J. Kania, Kraków: Wyd. Serafin, 2021.
- Gacia T. – Marczewski J. – Strycharczuk A., «*Maioris ad limina templi...*». *Poezja epigraficzna epoki karolińskiej. Badania i przekłady*, Lublin: TN KUL, 2021.
- Zdrowie wartości absolutną? Odpowiedź Tradycji Kościoła*, red. P. Wygralak, TPatr 18, Poznań: Wydział Teologiczny UAM, 2021.

2. Bibliografie i problemy metodologiczne

- Mastej J., *Patrystyczne podstawy personalistyczno-znakowej koncepcji cudu Mariana Ruseckiego*, VoxP 79 (2021) s. 259-275.
- Pawlik R., *Cesarska epifania. Ernst H. Kantorowicz jako badacz bizantyńskiej teologii politycznej*, VoxP 77 (2021) s. 7-34.
- Pek K., *Christophera B. Butlera koncept mariologii patrystycznej*, VoxP 80 (2021) s. 329-348.
- Skowronek M. – Lis-Wielgosz I. – Petrov I.N. – Stradomski J. – Kawecka A., *Komentowana bibliografia polskich przekładów piśmiennictwa kręgu Slavia Orthodoxa*, Series Ceranea 7, Łódź: Wyd. UŁ, 2021.
- Stawiszyński W., *Polska bibliografia antyku chrześcijańskiego 2020*, VoxP 78 (2021) s. 517-546.
- Szerszeń M.T., *Wybrane publikacje z dziedziny antyku i tradycji antycznej wydane w latach 2018– 2020*, „Nowy Filomata” 24/2 (2020) s. 143-154.
- Wysocki M., *Bibliografia Paulina z Noli*, VoxP 77 (2021) s. 247-298.
- Wysocki M., *Bibliografia prac Wojciecha Stawiszyńskiego*, VoxP 79 (2021) s. 23-24.

3. Prace ogólne, historie literatury

- Białous M., *Misterium Pokuty. Studium historyczno-patrystyczne*, Hajnówka: Wyd. Bratczyk, 2021.
- Bralewski S., *Mądrość kontra ignorancja – spór o tytuł Theotokos w świetle „Historii kościelnej” Sokratesa z Konstantynopola*, VoxP 80 (2021) s. 177-196.
- Dzidek T., *Wielkie apologie chrześcijaństwa*, Kraków: WAM, 2021.
- Dziuba A., *Habent sua fata libelli. Losy dzieła „De cardinalibus operibus Christi”*, VoxP 79 (2021) s. 83-98.
- Kochanek P., *Gog – eschatologiczny i realny wróg z Północy w literaturze patrystycznej i średniowiecznej*, VoxP 79 (2021) s. 145-174.
- Misiarczyk L., *Dar języków w czasach apostołskich: glosolalia, ksenoglosja czy jubilation?*, BPTH 14/1 (2021) s. 41-64.
- Nowakowski T., *Historia kultury umysłowej w Europie wczesnego średniowiecza (476 – ok. 750 r.)*, Bydgoszcz: Wyd. UKW, 2021.
- Pańpuch Z., *Realizm w czasach przełomu. Antyczne korzenie cywilizacji europejskiej*, Lublin: Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, 2021.
- Starowieyski M., *Nasi bracia chrześcijanie Wschodu. Podstawowe wiadomości o kościołach wschodnich przedchalcedońskich*, wyd. 2, Kraków: Wyd. Petrus, 2021.
- Strękowski S., *Małżeństwo i rodzina w pismach Ojców Kapadockich*, Ełk: Wyd. Diec. Albertinum, 2020.
- Szczur P., *Ἀγῶται w świetle źródeł literackich przełomu er (I wiek przed Chr. i I wiek po Chr.)*, VoxP 79 (2021) s. 409-432.
- Witowski W., *Choroby ciała i duszy według brytyjskich i irlandzkich ksiąg pokutnych*, VoxP 78 (2021) s. 333-346.
- Wygralak P., *Czy zdrowie jest najważniejsze? Refleksja Ojców Kościoła*, TPatr 18 (2021) s. 89-105.
- Wysocki M., *„Si tu vales bene est...”. Czy tylko grzecznościowa formułka? Zdrowie i choroba w listach wczesnochrześcijańskich na przykładzie wybranych łacińskich kolekcji listów IV i V wieku*, TPatr 18 (2021) s. 65-87.
- Zalewski B., *Humanitas w ustawodawstwie Konstantyna Wielkiego. Religia-Polityka-Prawo*, Lublin: Wyd. UMCS, 2021.

4. Historia wspólnot, instytucji, okresów historycznych, regionów

- Burckhardt J., *Czasy Konstantyna Wielkiego*, tł. P. Hertz, Warszawa: PIW, 2022 (wznowienie).
- Degórski B., *Diakonat w starożytności chrześcijańskiej*, w: *Diakonat stały w Kościele w Polsce*, t. 3: *Powołanie – duchowość – świadectwo*, red. W. Rozykowski, Pelpin: Wydawnictwo Bernardinum, 2021, s. 15-55.

- Degórski B., *Pojęcie „brat” w okresie prześladowań chrześcijan*, „Dissertationes Paulinorum” 30 (2021) s. 5-28.
- Herrin J., *Rawenna. Stolica imperium, tygiel Europy*, tł. N. Radomski, Poznań: Dom Wydawniczy Rebis, 2021.
- Leszka M.J., *Przywódcy powstania Izauryjczyków w latach 492-498*, VoxP 79 (2019) s. 217-238.
- Pietras H., *Nawrócenie w pierwszych wiekach chrześcijaństwa*, „Życie Duchowe” 107 (2021) s. 47-56.
- Roszkowski W., *Historia chrześcijaństwa. Świętości, upadki i nawrócenia*, t. 1: *Od narodzin Jezusa do upadku Konstantynopola*, Kraków: Biały Kruk sp. z o.o., 2021.
- Skibiński T. – Książyk M., *Postawa chrześcijan wobec „Zarazy Cypriana” w świetle źródeł epoki*, VoxP 78 (2021) s. 121-140.
- Starowieyski M., *Nasi bracia chrześcijanie wschodu. Podstawowe wiadomości o Kościołach wschodnich przedchalcedońskich*, wyd. 2, Kraków: Wyd. Petrus, 2020.
- Strękowski S., *Główne powody wprowadzania obostrzeń w zawieraniu małżeństw mieszanych u wybranych autorów starożytnych i w kościelnych kanonach synodalnych*, VoxP 79 (2019) s. 379-408.
- Szeląg T., *Wpływy Kościoła na ustawodawstwo cywilne w okresie panowania dynastii konstantyńskiej (305-363 r.) w świetle prawa kanonicznego i przepisów księgi XVI Kodeksu Teodozjusza*, Zabrze – Góry Tarnowskie: Wyd. inforteditions, 2020.
- Szczur P., *Kościół wobec chorych fizycznie i duchowo w świetle wybranych wschodnich tekstów prawnych IV wieku*, VoxP 78 (2021) s. 183-206.
- Śrutwa J., *Kościół w epoce Wędrówek Ludów*, t. 1: *Kościół w szczytowej fazie wędrówek ludów*, Lublin: TN KUL, 2021.
- Wilczyński M., *Arrianae sectae subiecti? Czy wszyscy? Kilka uwag o okolicznościach chrztu Burgundów*, VoxP 79 (2021) s. 469-484.
- Wilczyński M., *Źródła prawne do reformy monastycznej w czasach karolińskich*, tł. B. Leszkiewicz – A. Pieniądz, red. i opr. M.T. Gronowski – A. Pieniądz, ŻrMon 95/19, Kraków: Wyd. TYNIEC, 2020.

5. Historia doktryn (teologia i filozofia)

- Czyżewski B., *Akty homoseksualne w ocenie pisarzy wczesnochrześcijańskich*, VV 39 (2021) s. 335-351.
- Dzidek T., *Wielkie apologetyki chrześcijaństwa*, Kraków: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, 2021.
- Dzidek T., *IkonoKLazm bizantyński w latach 754-787. Źródła*, Biblioteka Bizantyńska 3, tł. i opr. M. Jesiotr, tł. żywotów Antuzy z Mantineon i Antuzy, córki Konstantyna V M. Perkowski, red. J. Naumowicz, Warszawa: Wyd. Neriton – Wyd. Naukowe UKSW, 2021.

- Józwiak M.M., *Illuminatrix – stella maris – domina? (św. Hieronim). Patrystyczna interpretacja imienia Maria – wybrane hipotezy*, VoxP 80 (2021) s. 161-176.
- Kashchuk O., *Św. Maksym Wyznawca wobec doktryny o jednym działaniu w Chrystusie*, VoxP 79 (2019) s. 113-130.
- Mejzner M., *Interpretacja Przemienienia Jezusa w epoce patrystycznej. Część I: Okres przedniejszy*, VoxP 79 (2021) s. 277-297.
- Paczkowski M.C., *XE MAPIA. Graffito z Groty Zwiastowania w kontekście historyczno-teologicznym*, VoxP 80 (2021) s. 269-302.
- Paczkowski M.C., *„Melior est canis vivus leone mortuo”. Koh 9,4 w patrystyce greckiej i łacińskiej*, BPTH 14/4 (2021) s. 419-443.
- Pietras H., *Grzech pierworodny, „Manreza” 3* (2021) s. 41-48.
- Pietras H., *Początki bizantyńskiego ikonoklazmu (726-754). Teksty źródłowe*, tł. i opr. M. Jesiotr – J. Naumowicz, Biblioteka Bizantyńska 2, Warszawa: Wyd. Neriton – Wyd. Naukowe UKSW, 2021.
- Tchorek-Bentall S., *Choroba ikonoklazmu i lekarstwo obrazu, „Meander” 76* (2021) s. 101-138.
- Trzebuniak J., *Uczestnictwo w boskim Logosie według greckich Ojców Kościoła II wieku*, Górna Grupa: Wyd. Księży Werbistów „Verbinum”, 2019.
- Turek W.J., *Najstarsze patrystyczne świadectwa refleksji mariologicznej (Ignacy Antiocheński, Justyn Męczennik, Ireneusz z Lyonu)*, VoxP 80 (2021) s. 69-86.
- Wołyniec W., *The Theology of Similarity in the Teaching of the Synod of Ancyra (358)*, CT 91/1 (2021) s. 25-50.
- Wysocki M., *Figura Maryi w pastoralnym przepowiadaniu wybranych Ojców Kościoła*, VoxP 80 (2021) s. 25-36.

6. Liturgia

- Królikowski J., *Eucharystia i Trójca Święta. Aspekt liturgiczny*, „Liturgia Sacra” 26/2 (2020) s. 21-38.
- Litawa K., *Liturgia Wielkiego Tygodnia w rzymskich księgach liturgicznych od VIII do XII wieku*, Kraków: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, 2021.
- Potoczny R.M., *Taksā d-ḥusāyā. Sakramentalny obrzęd pokuty i pojednania w Asyryjskim Kościele Wschodu*, RT 68/8 (2021) s. 113-129.
- Seweryniak H., *Skarbiec średniowiecznej modlitwy. Błogosławieństwa, modlitwy, egzorcyzmy i dramaty liturgiczne w Pontyfikacie Płockim I*, Płock: Płocki Instytut Wydawniczy, 2021.
- Towarek P., *Modlitwa „Sub Tuum praesidium”: czas powstania, miejsce w liturgii oraz recepcja w kulturze muzycznej. Zarys problematyki*, VoxP 80 (2021) s. 239-268.
- Żelazny J.W., *Mary in the Annunciation as a Type of Baptism*, VoxP 80 (2021) s. 211-219.

7. Hagiografia, monastycyzm, historia duchowości

- Bekus E. – Majewski Ł., *Kontakty mnichów ze światem pozaklasztornym według Wczesnych Reguł Monastycznych w Galii*, VoxP 79 (2021) s. 27-38.
- Borczyńska J., *Tworzenie wizerunku świętej dziewicy-wojowniczkicy na podstawie „Dziejów Pawła i Tekli” oraz „Cudów św. Tekli” Pseudo-Bazylego z Seleucji*, w: *Magis quam homo. Świętość i heroizm w dziejach*, red. M. Gniadek-Zieliński, Warszawa: Wyd. Sub Lupa, 2020, s. 17-38.
- Degórski B., *Lo „status quaestionis” degli studi riguardanti le tre „Vitae Sanctorum Patrum Eremitarum” composte da san Girolamo*, BPTH 14/1 (2021) s. 9-40.
- Kasprzak D., *Kształtowanie się idei ubóstwa dobrowolnego w Kościele patrystycznym: kluczowe kwestie*, VoxP 79 (2021) s. 131-144.
- Kazmierczak-Kucharska A., *Mnich i filozof. Elementy życia filozoficznego w monastycyzmie wczesnochrześcijańskim od jego początków do VI w.*, ŻrMon Monografie 9, Kraków: Wyd. TYNIEC, 2021.
- Łeńska-Bąk K. – Dąsał M., *Obmowa, osądzenie, narzekanie czy milczenie? Rozważania Ojców Pustyni*, VoxP 79 (2021) s. 239-257.
- Paczkowski C.M., *Od prostoty do szaleństwa dla Chrystusa. Spojrzenie na jeden z nurtów wczesnego monastycyzmu*, VoxP 79 (2019) s. 321-345.
- Pidczecha M., *Asceza drogą zjednoczenia z Bogiem według św. Bazylego Wielkiego, „Homo Dei” 1* (2021) s. 147-157.
- Pidczecha M., *Źródła prawne do reformy monastycznej w czasach karolińskich*, tł. B. Leszkiewicz – A. Pieniądz, red. i opr. M.T. Gronowski – A. Pieniądz, ŻrMon 95/19, Kraków: Wyd. TYNIEC, 2020.

8. Archeologia i historia sztuki

- Berus J.K., *Pobyt św. Jana Apostoła na Patmos według apokryfu „Dzieje Jana pióra Prochora” a freski w narteksie zewnętrznym Monastynu św. Jana Teologa w Chorze na Patmos*, BPTH 14/4 (2021) s. 447-469.
- Kubiś A., *Patmos. Geografia, historia, apokryfy*, Rzeszów: Wyd. diecezjalne, 2021.
- Stanisławski B.M. – Şengül A., *Osada bizantyńska na półwyspie Firuzkoy pod Konstantynopolem*, Lutyńia: Wyd. Chronicon, 2021.
- Veyne P., *Palmyra, której już nie ma*, Łódź: Wyd. UŁ, 2021.
- Żurek M., *Chrześcijańska osada Qusur na wyspie Fajlaka (Kuwejt)*, SaeCh 28/2 (2021) s. 5-17.

9. Biblia

- Biblia w przekładach i komentarzach*, red. K. Morta, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski, 2019.
- Chrostowski W., „*Gdy Bóg przemówił po grecku*”. *Geneza, natura i oddziaływanie Septuaginty*, w: *Biblia w przekładach i komentarzach*, red. K. Morta, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski, 2019, s. 15-30.
- Królikowski J., *Geneza kanonu Pisma Świętego*, „*Filologia Polska. Roczniki Naukowe Uniwersytetu Zielonogórskiego*” 7 (2021) s. 47-65.
- Królikowski J., *Początki łacińskiego tekstu Pisma Świętego*, „*Filologia Polska. Roczniki Naukowe Uniwersytetu Zielonogórskiego*” 6 (2020) s. 17-38.
- Lasek P., *Drugi i Trzeci List świętego Jana w komentarzach Ojców Kościoła*, SSan 28 (2021) s. 135-157.
- Mcdonald L.M., *Kanon Biblii, źródła, przekaz, znaczenia*, tł. M. Wojciechowski, Prymasowska Seria Biblijna, Warszawa: Vocatio, 2021.
- Mędała S., *Wprowadzenie do literatury międzytestamentalnej*, wyd. 2, Kraków-Mogilany: The Enigma Press Jan Kapera, 2021.
- Morta K., *Syreny w Biblii w przekładzie św. Hieronima*, w: *Biblia w przekładach i komentarzach*, red. K. Morta, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski, 2019, s. 31-50.
- Nieścior L., *Słowa Maryi w Kanie Galilejskiej: 'Wina nie mają' (J 2,3) w recepcji patrystycznej*, VoxP 80 (2021) s. 7-24.
- Nowaszczuk J., *Nadprzyrodzone przyczyny epidemii w 2Sm 24 i 1Krn 21 (Teodoret z Cyru i inni Ojcowie Kościoła)*, VoxP 78 (2021) s. 311-332.

9.1. Apokryfy

- , *Aramejska Księga Gigantów oraz pokrewne teksty z Qumran*, tł. i kom. A. Tronina, Teksty Pustyni Judzkiej 8, Kraków-Mogilany: The Enigma Press, 2021.
- Berus J.K., *Pobyty św. Jana Apostoła na Patmos według apokryfu „Dzieje Jana pióra Prochora” a freski w narteksiu zewnętrznym Monasteru św. Jana Teologa w Chorze na Patmos*, BPTH 14/4 (2021) s. 447-469.
- Borczyńska J., *Tworzenie wizerunku świętej dziewicy-wojowniczkicy na podstawie „Dziejów Pawła i Tekli” oraz „Cudów św. Tekli” Pseudo-Bazylego z Seleucji*, w: *Magis quam homo. Świętość i heroizm w dziejach*, red. M. Gniadek-Zieliński, Warszawa: Wyd. Sub Lupa, 2020, s. 17-38.
- Nocoń A., *Św. Józef w apokryfach Nowego Testamentu (cz. 1: do narodzenia Jezusa w Betlejem)*, VoxP 79 (2021) s. 299-320.
- Nocoń A., *Mąż Maryi – Józef w apokryfach Nowego Testamentu (cz. 2: od narodzin Jezusa w Betlejem do śmierci Józefa)*, VoxP 80 (2021) s. 37-68.
- Rabczyński P., *Święta Anna w apokryfach Nowego Testamentu*, VoxP 79 (2021) s. 363-378.
- Wańczyk P., *Motywy aniołów w etiopskiej Księdze Henocha (HenEt) jako przedstawienie prawd o Bogu i człowieku*, w: „*Duch prawdy doprowadzi was do całej prawdy*”,

- red. R. Pindel – S. Jędrzejewski – R. Mazur, *Hermeneutica et Judaica* 9, Kraków: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, 2021, s. 139-151.
- Źródła staropolskich apokryfów. Pytania, problemy, perspektywy, red. D. Rojszczak-Robińska – A. Deskur – W. Stelmach, Poznań: Poznańskie Studia Polonistyczne, 2021.

9.2. Gnostycyzm

- , *Ewangelia Filipa*, tł. J.-Y. Leloup, Wrocław: Wyd. Purana, 2021.
- , Piwowarczyk P., *Lexicon of Spiritual Powers in the Nag Hammadi „Library” in the Light of the Texts of Ritual Power*, Katowice: Wyd. UŚ, 2021.

10. Patrystyka i średniowiecze (łacińskie i bizantyńskie)

10.1. Przekłady

- Alan z Lille, *Reguły teologii*, tł. i kom. A.P. Stefańczyk, Ad Fontes 30, Kęty: Wyd. Marek Derewiecki, 2021.
- Jan z Lodi, *Żywot św. Piotra Damianiego*, tł. E. Buszewicz, red. i opr. K. Skwierczyński, Kraków: Wyd. TYNIEC, 2021.
- Matthaeus de Vendome, *Księga Tobiasza [Liber Tobiae]*, tł. A. Lenartowicz-Zagrodna, rewizja przekładu I. Radziejowska, przyp. A. Lenartowicz-Zagrodna, Warszawa: Wyd. IBL PAN, 2020.
- Nikephoros Gregoras, *Historia rzymska*, tł. H. Pietruszczak, Zgorzelec: Wyd. Henryk Pietruszczak, 2021.
- Piotr Cz cigodny, *O cudach (De mirabilis)*, tł. W. Mohort-Kopaczyński, red. i opr. K. Skwierczyński – A. Żrebiec, *ŻrMon* 97/21, Kraków: Wyd. TYNIEC, 2020.
- Piotr Damiani, *Kazania o dziewicach*, tł. E. Buszewicz, red. i opr. K. Skwierczyński, *ŻrMon* 91/15, Kraków: Wyd. TYNIEC, 2021.
- Piotr Damiani, *Pisma monastyczne*, cz. 2, tł. E. Buszewicz, red. i opr. K. Skwierczyński, *ŻrMon* 92/16, Kraków: Wyd. TYNIEC, 2020.
- Ryszard ze Świętego Wiktora, „*Poczet cesarzy rzymskich od Oktawiana do Trajana*”, czyli przekład księgi szóstej z pierwszej części jego „*Libri exceptionum*”, tł. Ł. Libowski – P. Wilk „*Łódzkie Studia Teologiczne*” 30/1 (2021) s. 63-83.
- Ryszard ze Świętego Wiktora, „*Poczet cesarzy rzymskich od Trajana do Konstantyna Wielkiego*”, czyli przekład księgi siódmej z pierwszej części jego „*Libri exceptionum*», tł. Ł. Libowski – P. Wilk „*Łódzkie Studia Teologiczne*” 30/3 (2021) s. 117-138.
- Ryszard ze Świętego Wiktora, „*Poczet cesarzy rzymskich od Konstantyna Wielkiego do Zenona*”, czyli przekład księgi ósmej z pierwszej części jego „*Libri exceptionum*», tł. Ł. Libowski – P. Wilk „*Łódzkie Studia Teologiczne*” 30/4 (2021) s. 91-107.

- Teodoryk Mnich, *O starożytności norweskich królów*, tł. i opr. R. Rutkowski, Toruń: Wyd. Naukowe UMK, 2021.
- Tomasz z Akwinu, *Wykład Księgi Psalmów (Expositio in Psalmos Davidis)*, red. P. Roszak, tł. W. Dąbrowski, Toruń: Wyd. Naukowe UMK, 2021.
- Tomasz z Akwinu, *Wykład Listu do Galatów (Super Epistolam B. Pauli ad Galatas lectura)*, ed. P. Roszak – E. Alarcón, tł. i opr. M.J. Janecki, wpr. G. Dahan, Toruń: Wyd. Naukowe UMK, 2021.
- Tomasz z Akwinu, *Wykład Listu do Tytusa (Super Epistolam B. Pauli ad Titum lectura)*, ed. P. Roszak – E. Alarcón, red. P. Roszak – J. Marszałek, tł. J. Marszałek, Toruń: Wyd. Naukowe UMK, 2021.

10.2. Opracowania

- Böhm M., *Constantine X Doukas (1059–1067) versus Uzes – about the Nomads on Boats on the Danube in 1064*, „Studia Ceranea” 11 (2021) s. 39-49.
- Böhm M., *Izaak I Komnen (1007-1060). Wódz, buntownik, cesarz – w poszukiwaniu jego doktryny wojennej*, VoxP 77 (2021) s. 81-96.
- Böhm M., *Nikephoros Bryennios the Younger – the First One Not to Become a Blind Man? Political and Military History of the Bryennios Family in the 11th and Early 12th Century*, „Studia Ceranea” 10 (2020) s. 31-45.
- Brzozowska Z.A., *Captives and Refugees. The Forced Migration of the Inhabitants of the Byzantine Eastern Frontier during the 5th–7th Centuries in Light of Byzantine-Slavic Hagiographical Texts*, „Studia Ceranea” 11 (2021) s. 515-530.
- Brzozowska Z.A., *Chadidża i jej czarnookie siostry. Obraz kobiet bliskowschodnich z epoki narodzin islamu w średniowiecznej literaturze kręgu bizantyńsko-słowiańskiego*, Byzantina Lodziensia 44, Łódź: Wyd. UŁ, 2021.
- Brzozowska Z.A. – Leszka M.J. – Wolińska T., *Muhammad and the Origin of Islam in the Byzantine-Slavic Literary Context. A Bibliographical History*, Byzantina Lodziensia 41, Łódź: Wyd. UŁ, 2021.
- Cantarella G.M., *Grzegorz VII*, tł. M. Radożycka-Paoletti, Bibliografie Sławnych Ludzi, Warszawa: PIW, 2021.
- Czarnecki P., *If not Bogomilism than What? The Origins of Catharism in the Light of the Sources*, „Studia Ceranea” 11 (2021) s. 51-73.
- Dudek J., *Metropolicy Dyrrachion wobec naturalnych katastrof i kryzysu Bizancjum w XIII w.*, VoxP 77 (2021) s. 97-112.
- Le Goff J., *Czas uświęcony. Jakub de Voragine i „Złota legenda”*, tł. B. Szczepańska – J. Nowacki, Warszawa: Wyd. Volumen, 2020.
- Nigrzeszczak J., *Postulatio spiritalis Ecclesie. Interpretacja dialogu Matki Jezusa z Synem podczas wesela w Kanie Galilejskiej w „Tractatus Super Quatuor Evangelia” Joachima z Fiore*, VoxP 80 (2021) s. 303-328.

- Helbig M., *The Byzantine Garden. What to Plant in the Garden according to 12th Book of Geoponica by Cassianus Bassus?*, „Studia Ceranea” 11 (2021) s. 201-214.
- Królikowski J., *Mistyczna jedność Kościoła w dziełku „Dominus vobiscum” św. Piotra Damianiego*, „Analecta Cracoviensia” 52 (2020) s. 69-87.
- Lachowicz P., *The Title Hierarchy of the Last Komnenoi and the Angelos Dynasty – from Sebastohypertatos to Sebastokrator*, „Studia Ceranea” 11 (2021) s. 283-300.
- Leszka M.J., *Bizantyńscy intelektualiści o wojnie i pokoju (Mikołaj Mistyk i Teodor Dafnopatres)*, VoxP 77 (2021) s. 35-50.
- Leszka M.J., *Lilingis, the Bastard Half-Brother of Illus*, „Studia Ceranea” 11 (2021) s. 623-631.
- Marinow K., *Tárnovgrad Viewed by the Others: the Case of Niketas Choniates*, „Studia Ceranea” 11 (2021) s. 301-320.
- Matwieiev A., *Kitab Futuh el-Sham (Pseudo-) Muhammada ibn Umar al-Waqidi’ego jako źródło do studium bitwy nad rzeką Jarmuk (636)*, VoxP 77 (2021) s. 51-80.
- Milewski I., *Money in «Historia monachorum in Aegypto»*, „Studia Ceranea” 11 (2021) s. 653-662.
- Ossowski Z., *Epidemie, zarazy i ich patroni. Początki kultu św. Rocha w Europie*, SPelp 55 (2021) s. 205-232.
- Pełech T., *Jerozolima zdobyta. Dramat roku 1099 w kilku odsłonach*, Wrocław: J. Rosik Wyd. Chronicon, 2021.
- Pentek Z., *Images of the Emperors John II and Manuel I in the Accounts of William, Archbishop of Tyre*, „Studia Ceranea” 11 (2021) s. 663-677.
- Rzeźnicka Z. – Kokoszko M., *On Frankincense-scented Soaps, Peelings and Cleansers or on Cosmetics and Commotics in Antiquity and Early Byzantium*, VoxP 79 (2021) s. 175-199.
- Siwko A., *A „Commonwealth of Interest” in the Rus’ian-Byzantine Treaty (ca. 944)*, „Studia Ceranea” 11 (2021) s. 406-425.
- Sprutta J., *Chryścianizacja Słowian połabskich*, „Annales Missiologici Posnanienses” 25 (2020) s. 23-34.
- Wolski J.M., *The Non-Orthodox in The Martyrdom of John the New by Gregory Camblak Patterns of Dehumanization*, „Studia Ceranea” 11 (2021) s. 763-781.

11. Autorzy

Aecjusz z Antiochii

- , *Traktacik*, tł. i opr. M. Przyszychowska, w: *Eunomiusz i jego adwersarze*, t. 1, Fundamenta 2, Warszawa: Wyd. Instytutu Nauki o Polityce, 2021.

Afrahat

- , *Mowa XX: O trosce o biednych (Demonstratio XX: De sustentatione egenorum, PSyr 1, 893-930) przekł. z j. syryjskiego, wst. i kom. A. Uciecha, VoxP 77 (2021) s. 115-133.*
- , *Mowa XXI: O prześladowaniu (Demonstratio XXI: De persecutione, PSyr 1, 931-990), wst., tł. i kom. A. Uciecha, VoxP 79 (2021) s. 553-581.*

Akatyst

- Grzywaczewski J., *Maryja jako hetmanka na podstawie hymnu Akatyst, VoxP 80 (2021) s. 221-238.*

Alkuin

- , *Listy 41, 121, 307, tł. M. Łukaszczyk, w: M. Łukaszczyk, Alkuin – Listy do Karola Wielkiego, RT 68/4 (2021), s. 5-22.*

Ambroży z Mediolanu

- Kamczyk W., *Virgo et Mater. Maryja a Kościół w duszpasterskiej myśli Ambrożego z Mediolanu i Augustyna z Hippony, VoxP 80 (2021) s. 111-138.*

Anastazy Synaita

- Drzyżdżyk Sz. – Gilski M., *Koncepcja jałmużny w „Quaestiones et responsiones” Anastazego Synaity, VoxP 79 (2021) s. 99-112.*
- Piasecki D., *Pastoralne wskazania Anastazego Synaity na podstawie wygłoszonej homilii „Oratio de Sacra Synaxi”, VoxP 79 (2021) s. 347-362.*

Ariusz

- Niewiadomska M., *O haniebnej śmierci Ariusza, WST 33/2 (2020) s. 232-249.*

Atanazy Aleksandryjski

- , *Mniejsze pisma atanzjańskie: wybrane listy i pisma egzegetyczne, tł. i opr. P. Szewczyk, PSP 77, Warszawa: Wyd. Naukowe UKSW, 2021.*

Augustyn

- , *O Państwie Bożym*, t. 1-2, tł. W. Kubicki, Kraków: Wyd. Vis-à-vis, 2021.
- , *Przeciw listom Petyliana*, tł. i opr. T. Kołosowski, PSP 78, Warszawa: Wyd. Naukowe UKSW, 2021.
- Jaśkiewicz S., *Virgo Mater w kazaniach na Boże Narodzenie św. Augustyna*, VoxP 80 (2021) s. 139-160.
- Jaśkiewicz S., *Złe czyny mieszkańców Sodomy (Rdz 19,1-11) w interpretacji św. Augustyna*, VV 39/1 (2021) s. 353-368.
- Kamczyk W., *Virgo et Mater. Maryja a Kościół w duszpasterskiej myśli Ambrozego z Mediolanu i Augustyna z Hippony*, VoxP 80 (2021) s. 111-138.
- Terka M., *Spotkanie ze śmiercią jako doświadczenie nieobecności w świetle „Wyznań” św. Augustyna*, VoxP 78 (2021) s. 269-292.

Bazyli Wielki

- , *Przeciw Eunomiuszowi*, tł. i opr. K. Kochańczyk-Bonińska, w: *Eunomiusz i jego adwersarze*, t. 1, Fundamenta 2, Warszawa: Wyd. Instytutu Nauki o Polityce, 2021.
- Pidczecha M., *Asceza drogą zjednoczenia z Bogiem według św. Bazylego Wielkiego, „Homo Dei” 1* (2021) s. 147-157.

Beda Czcigodny

- Kołodziejczyk D., *Chryścianizacja Anglii według „Historia ecclesiastica gentis Angolorum” Bedy Czcigodnego, „Annales Missiologici Posnanienses” 25* (2020) s. 7-21.

Braulio, bp Saragossy

- , *Korespondencja Izydora z Sewilli i Brauliona z Saragossy (Listy 1-2; 4; 6-8 – Izydora do Brauliona; Listy 3; 5 - Brauliona do Izydora)*, tł. T. Krynicka, w: *Dulce mihi fuit diu ad te loqui (Braulio, ep. 5.107): korespondencja Izydora z Sewilli i Brauliona z Saragossy, „Scripta Classica” 17* (2020) s. 61-74.

Collectio Avellana

- , *Collectio Avellana. Listy cesarzy i papieży od 367 do 553 roku CPL*, tł. P. Szewczyk – A. Caba, rewizja przekł. i opr. M. Ożóg – H. Pietras, ŻrMT 86/14, Kraków: WAM, 2021, ss. LIII + 803.

Collectio Hispana

- , *Dekrety papieskie według „Collectio Hispana”*, tł. A. Caba – A. Kołtunowska, re-wizja przekł. i opr. M. Ożóg – H. Pietras, *ŻrMT* 85, Kraków: WAM, 2021, ss. CIX + 763.

Corpus Hermeticum

- , Anonim, *Hermetica Oxonensia I-V (Codex Clarcianus II Oxoniensis, ff. 81r-82r)*, tł. i kom. A. Sowińska, *VoxP* 77 (2021) s. 177-202.
- , Anonim, *Hermetica Oxonensia III*, tł. i kom. A. Sowińska, „*Scripta Classica*” 17 (2020) s. 39-47.
- , „*Corpus hermeticum*”, *przekład polski*, tł. A. Tylak, w: *Bóg – świat – człowiek w traktatach „Corpus Hermeticum” na tle greckiej tradycji filozoficznej*, Łódź: Wyd. UŁ, 2021, s. 190-327 (także tekst grecki).
- , [Hermes Trismegistos] *O tym, że żaden z bytów nie ginie, lecz w błędzie są ci, którzy mówią, że przemiany są „zniszczeniem” i „śmiercią” (CH VIII)*, tł. i kom. A. Sowińska, *VoxP* 79 (2021) s. 541-552.
- Tylak A., *Bóg – świat – człowiek w traktatach „Corpus Hermeticum” na tle greckiej tradycji filozoficznej*, Łódź: Wyd. UŁ, 2021.

Cyprian z Kartaginy

- , *O jedności Kościoła katolickiego*, tł. B. Łubieński, Sandomierz: Wyd. i Drukarnia Diecezji Sandomierskiej, 2021.
- , *O uczynkach miłosiernych i jałmużnie*, Sandomierz: Wyd. i Drukarnia Diecezji Sandomierskiej, 2021 (tł. anonimowe, przedr. z: *Świętego Cypriana Ojca Kościoła i męczennika Dziełka pobożne na polski język przetłumaczone*, Kraków: Nakładem OO. Jezuitów w Krakowie. Drukiem A. Koziańskiego, 1900).

Diadoch z Fotyki

- , *Pisma ascetyczne*, *ŻrMon* 99/53, tł. E. Dąbrowska, wstęp M. Nawara, red. i kom. Sz. Hiżycki, Kraków: Wyd. Benedyktynów TYNIEC, 2021.

Epifaniusz z Salaminy

- , *Panarion, część 2: Herezje 34-46* (tekst gr. i pl.), tł. M. Gilski – M. Piątek, kom. A. Baron, Kraków: Wyd. „Scriptum”, 2021.

Eriugena Jan Szkot

Grzegorzycza E., *Koncepcja ludzkiej duszy i problem animacji w systemie filozoficznym Eriugeny*, „*Studia Philosophiae Christianae*” 57/1 (2021) s. 5-30.

Eugipiusz

Degórski B., *Breve storia del ritrovamento e dell'edizione delle „Regula” di Eugippio*, „*Dissertationes Paulinorum*” 30 (2021) s. 85-94.

Eunomiusz

–, *Dziela wszystkie*, tł. i opr. S. Kalinkowski, wstęp T. Stępień, w: *Eunomiusz i jego adwersarze*, t. 1, Fundamenta 2, Warszawa: Wyd. Instytutu Nauki o Polityce, 2021.

Ewagriusz z Pontu

Sawicki B., *Osiem spojrzeń na Pana Jezusa. Od „logismoi” Ewagriusza z Pontu ku teologii wyobraźni*, Kraków: Wyd. TYNIEC, 2021.

Filastriusz z Brescii

–, *Księga różnych herezji*, tł. i opr. M. Szram, ŻrMT 87, Kraków: WAM, 2021.
Szram M., *Znaczenie terminu „mandatum” w koncepcji historii zbawienia Filastriusza z Brescii*, VoxP 79 (2021) s. 433-449.

Filon z Aleksandrii

–, *O cherubinach 1-39*, tł. i kom. T. Bednarek, VoxP 79 (2021) s. 505-522.

Grzegorz z Nyssy

–, *Homilie paschalne [CPG 3174; 3175; 3176; 3178; 3191]*, tł. i opr. R. Więclawek, ŻMT 84, Kraków: WAM, 2021.
–, *Przeciwko Eunomiuszowi, księgi pierwsza i druga*, tł. i opr. M. Przyszychowska, *Eunomiusz i jego adwersarze*, t. 2, Fundamenta 3, Warszawa: Wyd. Instytutu Nauki o Polityce, 2021.
–, *Przeciwko Eunomiuszowi, księga trzecia*, tł. i opr. M. Przyszychowska, *Eunomiusz i jego adwersarze*, t. 3, Fundamenta 4, Warszawa: Wyd. Instytutu Nauki o Polityce, 2021.

Kowalski A., *Koncepcja osoby u św. Grzegorza z Nyssy. Prozopologia w „Contra Eunomium”*, Pelplin: Wyd. Bernardinum, 2021.

Grzegorz Wielki

Kisiel K., *Demoniczna pokusa według „Moralistów” św. Grzegorza Wielkiego / Demonic Temptation according to „Morals” on the Book of Job of St. Gregory the Great*, STV 2 (2020) s. 4-45.

Hieronim ze Strydonu

Degórski B., *Lo „status quaestionis” degli studi riguardanti le tre „Vitae Sanctorum Patrum Eremitarum” composte da san Girolamo*, BPTH 14/1 (2021) s. 9-40.

Jóźwiak M.M., *Illuminatrix – stella maris – domina? (św. Hieronim). Patrystyczna interpretacja imienia Maria – wybrane hipotezy*, VoxP 80 (2021) s. 161-176.

Kieling M., *Doświadczenie choroby i śmierci w „Listach” św. Hieronima*, TPatr 18 (2021) s. 107-121.

Morta K., *Syreny w Biblii w przekładzie św. Hieronima*, w: *Biblia w przekładach i komentarzach*, red. K. Morta, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski, 2019, s. 31-50.

Mularczyk-Budzan A., *Koncepcja przyjaźni w „Listach” Hieronima ze Strydonu*, Kraków: Wyd. „Scriptum”, 2021.

Turek W.J., *Św. Hieronim w polemice z herezjami w świetle „Homilii o Psalmie 82” (seria II)*, VoxP 79 (2021) s. 451-468.

Hilary z Poitiers

Karczewska H., *„Gloriosissimum Bellum” – terminologia wojenna w zastosowaniu do walki duchowej człowieka w działach Hilarego z Poitiers*, WST 33/2 (2020) s. 214-230.

Ignacy Antiocheński

Abucewicz K., *Ukrzyżowany „eros” Ignacego Antiocheńskiego. Interpretacja w perspektywie historii recepcji*, Kraków: Wyd. Petrus, 2021.

Turek W.J., *Najstarsze patrystyczne świadectwa refleksji mariologicznej (Ignacy Antiocheński, Justyn Męczennik, Ireneusz z Lyonu)*, VoxP 80 (2021) s. 69-86.

Widok N., *Ignacego Antiocheńskiego interpretacja pojęcia „nadziei” jako tytułu Jezusa Chrystusa w świetle listów św. Pawła*, w: *Biblia w przekładach i komentarzach*, red. K. Morta, Wrocław: Uniwersytet Wrocławski, 2019, s. 224-237.

Ildefons z Toledo

Wygralak P., *Maryja w teologicznej refleksji i pobożności św. Ildefonsa z Toledo*, VoxP 80 (2021) s. 197-210.

Ireneusz z Lyonu

Turek W.J., *Najstarsze patrystyczne świadectwa refleksji mariologicznej (Ignacy Antiocheński, Justyn Męczennik, Ireneusz z Lyonu)*, VoxP 80 (2021) s. 69-86.

Izydor z Sewilli

–, *De ortu et obitu patrum: Izydora z Sewilli encyklopedia sławnych postaci biblijnych*, tł. i kom. T. Krynicka, Gdańsk: Wyd. UG, 2021.

–, *O prawach (Etymologiae V, I-27)*, tł. i opr. A. Dębiński – M. Jońca, Lublin: Wyd. KUL, 2021.

Krynicka T., *Choroba w wybranych pismach Izydora z Sewilli*, VoxP 78 (2021) s. 467-498.

Krynicka T., *Izydora z Sewilli „De ortu et obitu patrum”, czyli o tym jak czytelnik staje się pisarzem*, „Biografistyka Pedagogiczna” 6/2 (2021) s. 17-32.

Krynicka T., *Perswazyjne, komunikacyjne i rekreacyjne elementy traktatu Izydora z Sewilli „De ortu et obitu Patrum”*, VoxP 79 (2021) s. 201-216.

Jan Chryzostom

–, *Homilie do Pierwszego Listu Św. Pawła do Koryntian*, tł. A. Paciorek, Biblia Ojców 2, Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2021.

–, *Katechezy chrzcielne. Homilie katechetyczne do tych, którzy mają być oświeceni oraz do nowo oświeconych*, tł. W. Kania, wstępy J. Naumowicz – J. Żelazny, BOK 37, Kraków: Wyd. M, 2021.

–, *O Dawidzie i Saulu. Homilia pierwsza (CPG 4412: De Davide et Saule. Homilia prima)*, tł. i kom. Ł. Libowski, VoxP 77 (2021) s. 135-176.

–, *O Dawidzie i Saulu. Homilia druga (CPG 4412: De Davide et Saule. Homilia secunda)*, tł. i kom. P. Wilk, VoxP 80 (2021) s. 373-393.

–, *Oracja do młodej wdowy (Ad viduam iuniorem, CPG 4313)*, tł. M.M. Konieczko, w: *Znaczenie małżeńskiej jedności w nauczaniu św. Jana Chryzostoma o wdowieństwie na podstawie „Oracji do młodej wdowy”*, SACH SN 24, Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2021, s. 183-200.

Konieczko M.M., *Znaczenie małżeńskiej jedności w nauczaniu św. Jana Chryzostoma o wdowieństwie na podstawie „Oracji do młodej wdowy”*, SACH SN 24, Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2021.

Szczur P., *Mysł mariologiczna Jana Chryzostoma w świetle „In Matthaeum homiliae”*, VoxP 80 (2021) s. 87-110.

Jonasz z Orleanu

Chudzikowska-Wołoszyn M., *Proweniencja oraz funkcja teorii kosmologicznych następstw niesprawiedliwych rządów w zwierciadle Jonasza z Orleanu (ok. 780-843)*, VoxP 79 (2021) s. 67-81.

Justyn Męczennik

Turek W.J., *Najstarsze patrystyczne świadectwa refleksji mariologicznej (Ignacy Antiocheński, Justyn Męczennik, Ireneusz z Lyonu)*, VoxP 80 (2021) s. 69-86.

Justynian: Codex Iustiniani

–, *O Najwyższej Trójcy i o wierze katolickiej o tym, aby nikt o niej nie ośmielił się publicznie dyskutować. 8 fragment I tytułu I księgi Kodeksu Justyniańskiego, tł. i kom. W. Saracyn, „Zeszyty Prawnicze” 21/2 (2021) s. 352-243.*

Kasjodor

Kieling M., *Poglądy Kasjodora na temat sprawowania urzędów państwowych na podstawie XI i XII księgi „Variae”*, PST 40 (2021) s. 47-64.

Liber Pontificalis

Ludewicz M., *„There was a Great Mortality in Rome, more Serious than is Recalled in the Time of any other Pontiff”. Plagues and Diseases in the „Liber Pontificalis”*, VoxP 78 (2021) s. 347-364.

Maksym Wyznawca

Kashchuk O., *Św. Maksym Wyznawca wobec doktryny o jednym działaniu w Chrystusie*, VoxP 79 (2019) s. 113-130.

Menas, męczennik perski

- , „Cuda św. Menasa” według rękopisu IFAO copte inv. 315-322 (*Coptic Literary Manuscript ID 1770, Clavis Coptica 398*), tł. i kom. P. Piwowarczyk, VoxP 79 (2021) s. 523-540.
- , „Cuda św. Menasa” według rękopisu Pierpont Morgan Library M.590 (*Coptic Literary Manuscript ID 221; Clavis Coptica 398*) Rękopis, tł. i kom. P. Piwowarczyk, VoxP 80 (2021) s. 395-417.

Mowes Chorenacy

- , *Historia Armenii w trzech księgach*, red. A. Pisowicz, tł. S. Ułaszek, Biblioteka Le-hahayer 4, Kraków: Ośrodek Badań nad Kulturą Ormiańską – Wyd. Księgarnia Akademicka – Polska Akademia Umiejętności, 2021.

Nil z Ancyry

- , *Listy*, tł. i opr. L. Nieścior, PSP 76, Warszawa: Wyd. Naukowe UKSW, 2021.

Ody Salomona

- , *Ody Salomona 29, 36, 40, 41*, tł. i kom. P. Jutkiewicz, VoxP 77 (2021) s. 203-217.

Orygenes

- Bardski K., *Symbolism of God's Protection over the Chosen People during the Journey to the Promised Land in Origen's Homilies to Psalm 77(78)*, CT 91/4 (2021) s. 83-94.
- Nieścior L., *Theological Themes in Origen's First Homily on Psalm 76(77) and Their Subsequent Reception*, CT 91/4 (2021) s. 63-82.
- Soćko R., *Usprawiedliwienie człowieka w kontekście procesu historiozbawczego na podstawie „Commentarium in epistulam ad Romanos” Orygenes*, TSS 18 (2021) s. 91-116.
- Szram M., *Wokół osoby i myśli Orygenes*, Lublin: Wyd. KUL, 2021.

Paweł Apostoł

- Żurek A., „*Życ z Ewangelii*” (1Kor 9,14) – zasada św. Pawła w interpretacji Ojców Kościoła, VoxP 79 (2019) s. 485-501.

Prokopiusz z Cezarei

Siwicka M., *Człowiek w obliczu epidemii – relacja Tukidydesa i Prokopiusza z Cezarei*, VoxP 78 (2021) s. 25-64.

Roman Melodos

–, *Hymny wybrane (Cantica 2-7; 9; 36; 38)*, opr. i tł. K.M. Dźwigała, PSP 75, Warszawa: Wyd. Naukowe UKSW, 2020.

Rufin z Akwilei

–, *O Grzegorzu Cudotwórcy (De Gregorio Thaumaturgo) [wyjątek z VII księgi Rufinowego przekładu „Historii kościelnej” Euzebiusza z Cezarei]*, tł. i kom. Ł. Libowski, VoxP 80 (2021) s. 351-372.

Sewer Endelechius

Gacia T., „*De mortibus boum – ekloga o ocaleniu w czasie zarazy. Przybliżenie literackie i teologiczne z dodatkiem przekładu*, VoxP 78 (2021) s. 141-156 (przekład *De mortibus boum*, CPL 1456, s. 152-156).

Teodoret z Cyru

Nowaszczyk J., *Nadprzyrodzone przyczyny epidemii w 2Sm 24 i 1Krn 21 (Teodoret z Cyru i inni Ojcowie Kościoła)*, VoxP 78 (2021) s. 311-332.

Uraniusz

–, *List o śmierci Paulina (Epistula de obitu Paulini; CPL 207)*, tł. i kom. M. Wysocki, VoxP 79 (2021) s. 583-595.

Wiktoriusz z Petawium

Budzanowska-Weglenda D., *Victorin de Poetovio – exegete de l’Apocalypse de Saint Jean*, VoxP 79 (2021) s. 39-66.

12. Recenzje

- Babiński J. (rec.), Tomasz Stępień, *Porządek i miłość. Koncepcja opatrności bożej w myśli starożytnej*, Teologia Polityczna, Warszawa 2019, ss. 357 – WST 34/1 (2021) s. 224-230.
- Eckmann A. (rec.), *Beda Czcigodny, Natura wszechświata. Czas i jego rodzaje. Rachuba czasu*, Tłumaczenie zbiorowe z języka łacińskiego, red. T. Gacia, wstęp H. Wąsowicz, objaśnienia N. Turkiewicz, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2015, ss. 352 – VoxP 80 (2021) s. 421-422.
- Eckmann A. (rec.), Marzena Górecka, *Memoria Dei et hominis. Christliche Gedächtniskultur der Literatur des deutschen Frühmittelalters*, Wydawnictwo KUL, Lublin 2019, ss. 200 – VoxP 80 (2021) s. 433-435.
- Eckmann A. (rec.), Św. Jan Chryzostom, *Mowy do Antiocheńczyków o posągach*, przekład i komentarz Jan Iluk, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2017, ss. XXIV + 281 – VoxP 80 (2021) s. 427-429.
- Groń R.S. (rec.), Pierre-André Burton, *Aelred of Rievaulx, 1110-1167. An Existential and Spiritual Biography*, tł. Ch. Coski, Cistercian Publications, Liturgical Press, Collegeville, Minnesota, 2020, ss. 598 – VoxP 80 (2021) s. 436-443.
- Hołasek A.R. (rec.), *Historie Kościoła Jana Diakrinomenosa i Teodora Lektora*, trans. Rafał Kosiński, Adrian Szopa, Kamilla Twardowska, Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”, Kraków 2019, pp. 579; *The Church Histories of Theodore Lector and John Diakrinomenos*, ed. Rafał Kosiński, Kamilla Twardowska, trans. Aneta Zabrocka, Adrian Szopa, Peter Lang, Berlin – New York – Wien 2021 (= Studies in Classical Literature and Culture), pp. 692 – „Studia Ceranea” 11 (2021) s. 785-787.
- Jaśkiewicz S. (rec.), Giovanni Manelli, *Il parallelismo Eva-Maria in Sant'Agostino. Analisi dei testi e delle fonti*, Frigento (AV) 2016, Casa Mariana Editrice, ss. 367 – VoxP 80 (2021) s. 423-427.
- Kochanek P. (rec.), Łukasz Pigoński, *Polityka zachodnia cesarza Marcjana (450-457) i xx Leona I (457-474)*, Byzantina Lodzensia 29, Łódź 2019, Wyd. UŁ, Łódź 2019, ss. 223 + VII – VoxP 77 (2021) s. 221-227.
- Leszka M.J. (rec.), Marcin Cyrulski, *Teodora Prodrmosa Przygody Radante i Dosykle-sa [The Adventures of Rhodanthe and Dosikles by Theodore Prodrmos]*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2020 (= Bibliotheca Byzantina), pp. 199 – „Studia Ceranea” 11 (2021) s. 788-790.
- Nabożny M. (rec.), John A. Jillions, *Divine Guidance: Lessons for Today from the World of Early Christianity*, New York: Oxford University Press 2020, pp. 33 – VoxP 77 (2021) s. 228-232.
- Pancerz R.M. (rec.), *Didymus the Blind's Commentary on Psalms 26:10-29:2 and 36:1-3*, eds. Lincoln H. Blumell, Thomas W. Mackay, Gregg Schwendner, The Brigham Young University Papyri 1, Turnhout 2019, Brepols Publishers, s. XV + 210 – VoxP 77 (2021) s. 232-237.

- Pełech T. (rec.), *Transmitting and Circulating the Late Antique and Byzantine Worlds*, ed. Mirela Ivanova, Hugh Jeffery, Brill, Leiden – Boston 2020 (= *The Medieval Mediterranean* 118), 35 maps and illustrations, list of contributors, index, pp. XII, 302 – „*Studia Ceranea*” 11 (2021) s. 796-798.
- Sińczak T. (rec.), *Obcy, jako pretekst do portretu Cesarstwa w XI wieku, czyli rozważania o książce Szymona Wierbińskiego [U boku bazyleusa. Frankowie i Waregowie w cesarstwie bizantyjskim w XI w., „Byzantina Lodzensia” XXXVII, Łódź 2018]* – *SaeCh* 28/2 (2021) s. 274-279.
- Witowski W.M. (rec.), Brunon Koniecko, *Nie żartujcie sobie z Bóstwa! Kontrowersje teologiczne w IV w. dotyczące Ducha Świętego na podstawie „Listów do Serapiona” św. Atanazego Wielkiego oraz dzieła „O Duchu Świętym” św. Bazylego Wielkiego*, Kraków 2019, ss. 205 – *VoxP* 80 (2021) s. 430-432.

13. Sprawozdania

- Groń R.S., *Konferencja nt. Studiów Cysterskich i Mediewistycznych w Kalamazoo* (3-7 maj 2021) – *VoxP* 80 (2021) s. 451-453.
- Kochanek P., *Posiedzenie Komisji Bizantynologicznej Polskiego Towarzystwa Historycznego* (Lublin, 23 XI 2019) – *VoxP* 77 (2021) s. 241-243.
- Kochanek P., *Posiedzenia Komisji Bizantynologicznej Polskiego Towarzystwa Historycznego (KB PTH) w roku akademickim 2020/2021* – *VoxP* 80 (2021) s. 473-477.
- Kochanek P., „Świat starożytny – centrum i peryferie”. *Konferencja Komisji Historii Starożytnej Polskiego Towarzystwa Historycznego* (Wrocław, 14-16 września 2021) – *VoxP* 80 (2021) s. 457-469.
- Wysocki M., *Konferencja „Paulin, Nola i Śródziemnomorze”* (10, 11, 17, 18 maja 2021, online) – *VoxP* 80 (2021) s. 454-456.
- Wysocki M., *Mariologia Ojców Kościoła – spotkanie Sekcji Patrystycznej* (Olsztyn, 19-22 września 2021) – *VoxP* 80 (2021) s. 469-473.
- Wysocki M., *Międzynarodowa konferencja „New Horizons in Early Christian Studies: Challenges and Opportunities”* (26-27 marca 2021, online) – *VoxP* 80 (2021) s. 447-451.

14. Wybrane publikacje z zakresu literatury klasycznej

14.1. Przekłady

- Eliusz Donat, *Żywot Wergiliusza*, tł. i kom. T. Sapota, „*Scripta Classica*” 17 (2020) s. 75-89.

- Hadrian, *Epistulae Hadriani „ad Aphrodisienses”*, tł. i kom. K. Tadajczyk, „Zeszyty Prawnicze” 21/2 (2021) s. 23-29.
- Ksenofont, *Wyprawa Cyrusa*, wyd. 3, tł. W. Madyda, Warszawa: Spółdzielnia Wydawnicza Czytelnik, 2021.
- Platon, *Dialogi*, t. 1: *Ion, Charmides, Lizys, Hippiasz mniejszy, Hippiasz większy, Laches, Protagoras, Gorgiasz, Menon, Eutyfron, Obrona Sokratesa, Kriton, Fedon*; t. 2: *Uczta, Fajdros, Eutydem, Parmenides, Teajtet, Sofista, Polityk, Fileb, Timaios, Kritisias*, tł. W. Witwicki, Kęty: Wyd. Marek Derewiecki, 2021.
- Platon, *Fajdros*, tł. L. Regner, Warszawa: Wyd. Aletheia, 2021.
- Pseudo-Platon, „*Zimorodek*” i inne dialogi, tł. L. Regner, Warszawa: Wyd. Aletheia, 2021.
- Sofokles, *Król Edyp*, tł. R.R. Chodkowski, Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL, 2021.
- Tacyt, *Roczniki*, tł. W. Okęcki, Kraków: Wyd. vis-a-vis, 2021 (reprint wyd. z 1930).
- Warron Marek Terencjusz, *O języku łacińskim*, t. 2, ks. 8-10, tł. i oprac. B.J. Kłoczek, Kraków: Historia Iagellonica, 2021.

14.2. Opracowania

- Assman J., *Od Aechatona do Mojżesza. Starożytny Egipt, a przemiany religijne*, tł. F. Taterka, Warszawa: Wyd. Naukowe Sub Lupa, 2021.
- Bardski K., *Śmierć jako nośnik znaczeń symbolicznych – w poszukiwaniu patrystycznych inspiracji Pseudo-Garniera z Langres*, VoxP 78 (2021) s. 499-514.
- Grzelak-Krzymianowska A., *Nauka etyczna Lukrecjusza*, Łódź: Wyd. UŁ, 2021.
- Kiedrowski K., *Wykłady o filozofii Plotyna*, Poznań: Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2021.
- Krajewska J., *Teoria pulsu w starożytności*, VoxP 78 (2021) s. 7-24.
- Laskowski Ł., *Homoseksualność według starożytnych Greków*, VV 39/1 (2021) s. 75-95.
- Lewandowska D., *Ciąża mnoga i wieloraczkę w starożytności*, Warszawa: Wyd. UW, 2021.
- Łapiński K., „*Ananeou seauton*”. *Rozmyślenia Marka Aureliusza w kontekście grecko-rzymskiej praktyki filozoficznej*, Warszawa: Wyd. UW, 2021.
- Poloczek S., *Pogańskie zmartwychwstania. Studium wyobrażeń o powrocie do życia w grecko-rzymskiej literaturze okresu cesarstwa*, Warszawa: Wyd. Naukowe Sub Lupa, 2021.
- Siwicka M., *Człowiek w obliczu epidemii – relacja Tukidydesa i Prokopiusza z Cezarei*, VoxP 78 (2021) s. 25-64.